

Biopolttoainelainsäädäntö ja tukipolitiikka

Jukka Saarinen
TEM/Energiaosasto

TransEco-seminaari 4.12.2012

Nykyinen biopolttoaineita koskeva lainsäädäntö

EU-säädökset

- RES-direktiivi (2009/28/EY)
 - Vaatimus 10 % uusiutuvan energian osuudesta liikenteessä vuonna 2020
 - Vaatimus biopolttoaineiden ja –nesteiden kestävydestä
 - Eräiden biopolttoaineiden ns. tuplalaskentasääntö
- Polttoaineiden laatudirektiivi (98/70/EY)
 - Polttoaineiden jakelijoiden tulee vähentää kulutukseen luovutettujen polttoaineiden energiayksikköä kohti laskettuja elinkaarenaikaisia kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 6 % vuoden 2020 loppuun mennessä
 - Vaatimus biopolttoaineiden kestävydestä

Nykyinen biopolttoaineita koskeva lainsäädäntö

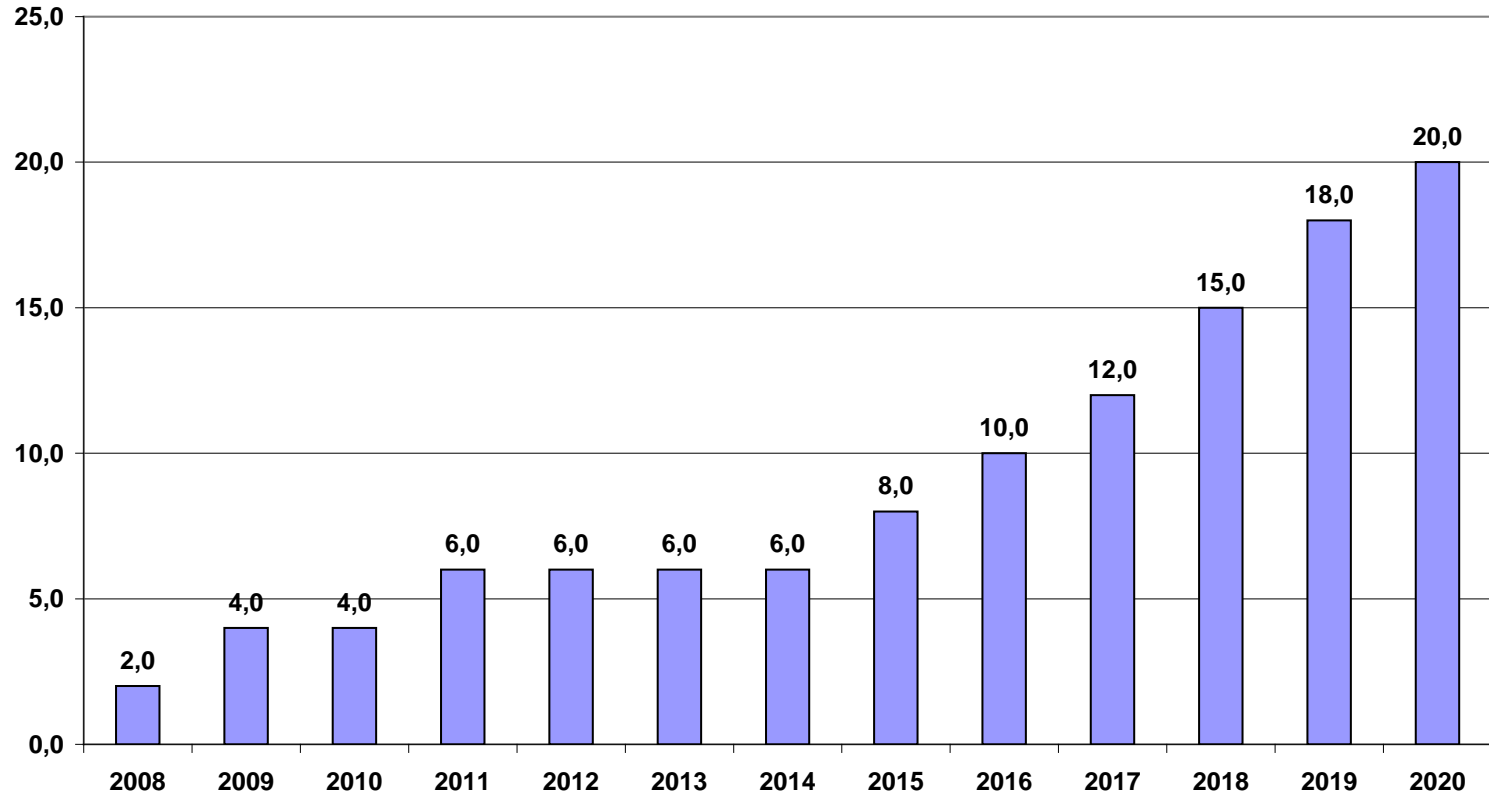
Kansallinen lainsäädäntö

- Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä, ns. jakeluelvoitelaki
 - Jakeluelvoite on 6 prosenttia vuosina 2011—2014. Sen jälkeen jakeluelvoite nousee vuosittain tasaisesti ja on 20 prosenttia vuodesta 2020 alkaen.
 - Jos biopolttoaine on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta, niiden energiasisältö lasketaan kaksinkertaisena ("tuuplalaskenta").
 - Biopolttoaineiden ja niiden raaka-aineiden tulee täyttää RES-direktiivissä säädetyt kestävyyskriteerit.

Biopolttoaineiden jakeluvuorotteen uusiminen

velvoite-%

Valmisteilla oleva lainsäädäntö

- HE kestävyyskriteerilaiksi, annetaan eduskunnalle 12/2012
- HE laiksi polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä, annetaan eduskunnalle 2013, YM valmistelee
- Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi bensiinin ja dieselpolttoaineiden laadusta annetun direktiivin ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin muuttamisesta (KOM(2012) 595 lopullinen), ns. ILUC-ehdotus, annettu 17.10.2012

RES-direktiivin 17–19*) ja 21.2 artiklan kansallinen voimaansaattaminen

*)= polttoaineiden laatudirektiivi 7 b–7 d art.

Laki
biopolttoaineiden
ja bionesteiden
kestävyydestä
(KestävyysL)

- Soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön
- Kestävyyskriteerit
- Kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittaminen
- Todentajat
- Valvonta
- Tuplalaskenta/Ennakkotieto
- Siirtymäsäännökset

KestävyysL:n noudattaminen

Velvollisuus lain noudattamiseen perustuu muuhun lakiin

- JakeluelvoiteL
- Nestemäisten polttoaineiden valmisteveroL
- PäästökauppaL
- L lentoliikenteen päästökaupasta
- L polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä (valmistellaan myöhemmin)
- L bionesteiden jakeluelvoitteesta? (ei vielä valmisteilla)
- ym.

tai valtiontukipäätökseen

Energiatukea:

⇒ Liikenteen biokaasuinvestoinnit

⇒ Pyrolyysiöljyn tuotantoinvestointi

Kestävyysskriteerien mukaisuuden osoittaminen

- Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmä
→ Kestävyystodistukset

- Komission hyväksymä vapaaehtoinen järjestelmä
→ Todistukset tai tiedot

- Vastavuoroinen hyväksyntä

- EU:n tekemä kv-sopimus

+ Tietojen säilyttäminen valvontaa varten

Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmä

→ Toiminnanharjoittaja antaa eräkohtaisia kestävyystodistuksia

Vaati- mukset

- Kestävyyskriteerien mukaisuuden selvittäminen: kasvihuonekaasupäästö, raaka-aineiden alkuperä
- Ainetase
- Tarkkuus, luotettavuus ja suojaus

Hyväk- syminen

- Todentajan lausunto vaatimustenmukaisuudesta
- EMV hyväksyy

Valvon- ta

- Todentaja tarkastaa määrääjain

Viranomaiset

TEM

- Yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen
- Valtionapuviranomainen (energiatuet)

EMV

- Ohjeistus
- Toiminnanharjoittajien kestävyysjärjestelmiä koskevat hallintopäätökset ja reaktiivinen valvonta
- Todentajien hyväksyminen ja valvonta
- Kestävyyskriteeriselvitykset kulutukseen luovutetuista eristä
- Raaka-aineita koskeva ennakkotieto (tuplalaskenta)
- Päästökaupan valvonta

ELY-keskukset

- Valtionapuviranomainen (energiatuet)

Tulli

- Biopolttoaineiden jakelovelvoitteen noudattamisen valvonta
- Valmisteverotuksen valvonta

Trafi

- Lentoliikenteen päästökaupan valvonta

ILUC-ehdotus (Indirect Land Use Change)

- Rajoittaa ruokakasveihin perustuvat biopolttoaineet ja bionesteet 5 prosenttiin liikenteen energian loppukulutuksesta EU-tavoitteissa
- Tiukentaa uusien biopolttoaineiden tuotantolaitosten khk-päästövähennyksen 60 prosenttiin (1.7.2014 ->)
- Nelin/kaksinkertainen painoarvo kehittyneille biopolttoaineille liikenteen tavoitteessa; lista raaka-aineista direktiivin liitteessä
- ILUC-päästöt raportoitava, mutta eivät mukana khk-vaatimuksissa

⇒ Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön:

- Jakeluvuolovelvoitelaki
- Tuleva laki polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä
- Kestävyysskriteerilaki
- EI luultavasti vaikutusta polttoaineeverotukseen (?)

Taloudellinen ohjaus ja tuet

- Biopolttoaineiden käytön kannalta tärkein ohjauskeino v. 2011 käyttöön otettu polttoaineverojärjestelmä
 - Energiasisältövero
 - Porrastettu CO₂-vero (100 %, 50 %, 0 %)
 - Lähipäästöjen huomioiminen
- Biopolttoaineiden tuotantoinvestointien tuki osana Energiatukea
 - Energiatuki yhteensä (uusiutuvat+energiatehokkuus) n. 45 M€/a
 - Tukea voidaan myöntää myös biokaasun tuotannolle, kun se menee liikennekäyttöön
 - Energiatukea ei myönnetä ruokakasvipohjaisiin hankkeisiin

Taloudellinen ohjaus ja tuet

- Energiatuki (jatk.)
 - Energiatuesta 7 M€ korvamerkitty uusien biopolttoaineteknologioiden pilot- ja demohankkeisiin
 - Kertaluontoinen 100 M€ määräraha käytettävissä 2. sukupolven demonstraatiolaitosten tukeen
- EU rahoittaa eri kanavista uusiutuvan energian demonstroimista
 - NER300-ohjelman ensimmäisen kierroksen rahoituspäätökset odotettavissa joulukuussa 2011 (1,5 mrd. euroa)
 - Toinen hakukierros tulossa, aikataulua ja tarkempaa sisältöä ei vielä määritelty; volyymi n. 1 mrd. euroa päästöoikeuden hintakehityksestä riippuen (100 milj. päästöoikeutta)

